

VEDANTISCHE BEGRIPPENLIJST – H

Introductie in Vedantisch zelfonderzoek

Verklaring van veelgebruikte Vedanta begrippen

Informatie uit de klassieke Vedanta traditie doorgegeven door Adi Shankaracharya – Swami Chinmayananda, Swami Dayananda Saraswati, en Swami Paramarthananda (traditionele sanyassis in de Saraswati orde), en James Swartz, Ted Schmidt. Samengesteld, bewerkt en vertaald uit het Engels door Jivan Rethmeier. Vedanta is gebaseerd op de ca. drieduizend jaar oude Indiase Vedische Geschriften, met name op belangrijke bronteksten als de Bhagavad Gita, Upanishads, en Brahma Sutras. Het is een “brahma vidya”, een bewustzijnswetenschap, waarin het vrij zijn van beperkingen – ultieme innerlijke vrijheid – als hoogste menselijke doel gezien wordt.

Heilige spraak

Vedische grammatici onderscheiden vier niveaus taalkundige spraak via welke het uiterlijke geluid naar innerlijke ervaring leidt en uiteindelijk naar “shabda brahman”, de absolute aanwezigheid van het goddelijke woord: (1) Vaikari Vak → de naar buiten gerichte spraak, het fysieke geluid van het “verklankte” woord. (2) Madhyama Vak → het proces van de vertaling van spraak in het begrijpen ervan; verwijst ook naar het omgekeerde proces: vertaling van gedachten naar spraak. (3) Pasyanti Vak → term die verwijst naar het volledige begrijpen van datgene wat gecommuniceerd wordt; en vervolgens een “knikken van (h)erkenning” in stilte. In muziektermen gesproken: spreker en luisteraar zijn beiden afgestemd op dezelfde golflengte wanneer de betekenis van de uitgewisselde woorden door-en-door begrepen wordt. (als we met empathisch vermogen zouden kunnen weten/voelen wat anderen denken en voelen dan zouden we geen woorden meer nodig hebben). (4) Para Vak → het “grote woord”, de ultieme vibratie waarin het goddelijke het manifeste universum tot leven “denkt”.

Heuristiek

De kunst om door logisch redeneren stap voor stap tot een bepaalde waarheid te komen; het is een wetenschappelijke strategie om problemen systematisch op te lossen en dingen methodisch te ontdekken. Grieks heuriskein: vinden; (h)eureka = ik heb het gevonden; de wetenschap, de leer of de kunst van het vinden.

Hypofyse

Een klier midden in het hoofd, onder de hersenen, die vele hormonen afscheidt (ook hersenaanhangsel genoemd). Vervult een belangrijke rol bij de regulering van een groot aantal hormonen. De klier is ongeveer zo groot als een kikkererwt en is gelegen in een holte in de schedelbasis, achter de neusrug.

Hypothalamus

Een onderdeel van de hersenen, van het limbische systeem. Hij controleert het autonome zenuwstelsel en het endocriene systeem en speelt een cruciale rol bij de organisatie van gedragingen die zorgen voor de overleving van het individu en de soort: eten, vechten, vluchten, paren. Daarnaast speelt de hypothalamus ook nog een cruciale rol bij de temperatuurregeling. | Zie ook: limbisch systeem.

Vedantische Begrippenlijst - H